

Instytut Pamięci Narodowej

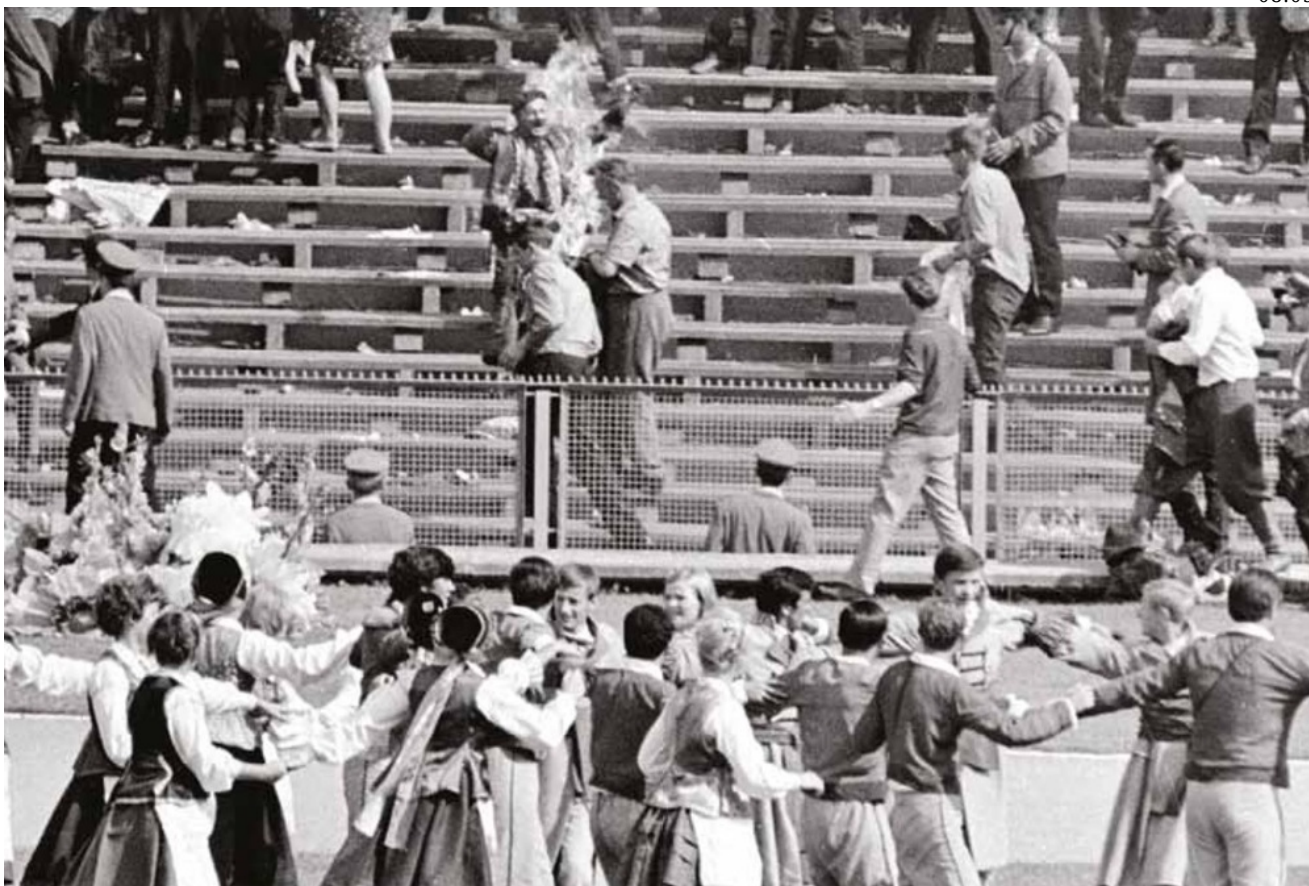
<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/190486,Radoslaw-Pobozy-Ryszard-Siwiec-wolanie-o-wolnosc-utrwalone-na-tasmie-SB.html>
27.02.2026, 02:31

Radosław Poboży: Ryszard Siwiec – wołanie o wolność utrwalone na taśmie SB

Ryszard Siwiec urodził się 7 marca 1909 r. w Dębicy. W 1914 r. stracił ojca, a po ukończeniu szkoły podstawowej z matką przeniósł się do Lwowa, gdzie podjął studia na Uniwersytecie Jana Kazimierza na wydziale humanistycznym, które ukończył, uzyskując tytuł magistra filozofii.

[Czechosłowacja](#) [Demonstracje](#) [Władysław Gomułka](#)

08.09

Akt samospalenia 8 IX 1968 r.

„Każdy kraj, który ujarzmia inne narody – musi upaść. To nic nowego, to stare obowiązujące wieczne prawo historii, prawo rozwoju. Czy sądzicie, że wasze imperium nie upadnie tylko dlatego, że ujarzmienie innych narodów nazwaliście wyzwaniem, że kłamstwo nazwaliście prawdą, niewolę nazywacie wolnością, że totalną tyranię nieodpowiedzialnej kliki rządzącej – demokracją, że zastąpienie wyzysku człowieka przez człowieka totalnym wyzyskiem przez jedynego molocha kapitalistę, państwo nazwaliście socjalizmem, a waszą walkę o panowanie nad światem – walką o pokój, żeby żaden z waszych niewolników (obywateli) nie poznał prawdy!”.

Z przesłania Ryszarda Siwca

Do wybuchu wojny pracował w Przemyśle w Urzędzie Skarbowym. Jednak pracę porzucił, tłumacząc to brakiem zgody na fakt, że pieniądze ściągane przez urzędników – których pracę nadzoruje – mają służyć okupantowi.

Miał na utrzymaniu żonę i pięcioro dzieci...

Po wojnie pracował w Spółdzielczej Wytwórni Win jako księgowy. Miał na utrzymaniu żonę i pięcioro dzieci. Przeżywszy okupację hitlerowską nie mógł pogodzić się z istniejącą sytuacją w komunistycznej Polsce. Czarę goryczy przelała inwazja wojsk układu warszawskiego na Czechosłowację. Postanowił na wzór mnichów buddyjskich zademonstrować swój protest przeciwko gwałtowi na narodzie poprzez swoje samospalenie w miejscu publicznym. Do tego celu wybrał Stadion Dziesięciolecia w Warszawie, na którym 8 września 1968 r. odbywały się ogólnokrajowe dożynki. Oprócz komunistycznych przywódców z Gomułką na czele, było ponad 60 000 obywateli.

W chwili, gdy Gomułka zaczął mówić o „bratniej pomocy czeskim towarzyszom” z sektora pierwszego, koło tunelu wejściowego, Siwec „najpierw oblewając się płynem łatwopalnym” (jak relacjonowała lektorka w filmie propagandowym SB), płonąc wybiegł na trybuny z okrzykiem na ustach:

Protestuję!...Protestuję!...Protestuję!!!

► [Czytaj więcej na portalu przystanekhistoria.pl](http://przystanekhistoria.pl)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Czechosłowacja

Artykuł